

DOPORUČENÍ

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2015/914

ze dne 8. června 2015

k Evropskému programu znovuušídlování

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čtvrtou větu článku 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská rada na svém mimořádném zasedání dne 23. dubna 2015 připomněla závažnost situace ve Středomoří a vyjádřila své odhodlání zmobilizovat veškeré dostupné síly Unie, aby se zabránilo dalším ztrátám životů na moři a odstranily základní příčiny těchto lidských tragédií. Evropská rada se dále zavázala vytvořit první dobrovolný pilotní projekt týkající se znovuušídlování napříč Unií, v jehož rámci bude nabídnuta příležitost osobám, které splňují podmínky pro poskytnutí ochrany ⁽¹⁾.
- (2) Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 29. dubna 2015 vyzval členské státy, aby více přispívaly do stávajících programů znovuušídlování, a zdůraznil potřebu zajistit bezpečný a legální přístup k systému udělování azylu v Unii ⁽²⁾.
- (3) V současnosti existuje mezi členskými státy značná nerovnováha, pokud jde o ochotu ke znovuušídlování osob. Pouze patnáct členských států a tři přidružené státy mají program znovuušídlování (a jeden další členský stát oznámil jeho zahájení), tři členské státy a jeden přidružený stát provádějí znovuušídlování na *ad hoc* základě, a ostatní se do znovuušídlování nezapojují vůbec.
- (4) V roce 2014 dosáhl počet žadatelů o azyl v Unii se 626 000 případy vrcholu, přičemž v Unii bylo znovuušídleno 6 380 státních příslušníků třetích zemí, kteří potřebovali mezinárodní ochranu ⁽³⁾. Počet uprchlíků, žadatelů o azyl a vnitřně vysídlených osob na celém světě v roce 2013 poprvé od druhé světové války překročil 50 milionů ⁽⁴⁾.
- (5) Rada pro spravedlnost a vnitřní věci ve svých závěrech ze dne 10. října 2014 uznala, že „[...] ačkoli by mělo být bráno v úvahu úsilí vynakládané členskými státy, jež jsou migračními toky zasaženy, měly by [ke znovuušídlování] spravedlivě a vyváženě přispívat všechny členské státy.“ ⁽⁵⁾
- (6) Dne 13. května 2015 předložila Komise komplexní Evropský program pro migraci ⁽⁶⁾, který mimo jiné stanoví soubor okamžitých opatření, jež jsou reakcí na tragické události v celém Středomoří.
- (7) S cílem zabránit tomu, aby se vysídlené osoby, jež potřebují ochranu, musely obracet na zločinecké sítě převaděčů a obchodníků s lidmi, vyzývá program Evropskou unii, aby zintenzivnila své úsilí v oblasti znovuušídlování. Komise proto předkládá toto doporučení, v němž navrhuje vytvořit celoevropský program znovuušídlování, který má poskytnout 20 000 míst na základě distribučního klíče.
- (8) V případě, že se do programu rozhodnou zapojit přidružené státy, budou distribuční klíč a kvóty pro jednotlivé členské a zúčastněné přidružené státy odpovídajícím způsobem upraveny.

⁽¹⁾ Bod 3 písm. q) prohlášení Evropské rady, 23. dubna 2015, EUCO 18/15.

⁽²⁾ Body 8 a 10 usnesení Evropského parlamentu, 29. dubna 2015, 2015/2660(RSP).

⁽³⁾ Zdroj: Eurostat.

⁽⁴⁾ Zdroj: Global Trend 2013 Report, UNHCR.

⁽⁵⁾ Závěry Rady nazvané „Přijetí opatření pro lepší řízení migračních toků“, zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci, 10. října 2014.

⁽⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropském programu pro migraci, 13. května 2015, COM(2015) 240 final.

- (9) Na základě předchozích jednání během zvláštního zasedání fóra zaměřeného na znovuušídlování a přesídlování dne 25. listopadu 2014 by měl distribuční klíč vycházet a) z počtu obyvatel (váha 40 %), b) z celkového HDP (váha 40 %), c) z průměrného počtu spontánních žádostí o azyl a počtu znovuušídlených uprchlíků na jeden milion obyvatel za období 2010–2014 (váha 10 %) a d) z míry nezaměstnanosti (váha 10 %).
- (10) Během dvouletého období provádění programu ze strany členských států by mělo být na území Unie přijato celkem 20 000 osob. Odpovědnost za přijetí těchto osob by měly nést výhradně zúčastněné státy, v souladu s příslušnými pravidly Unie a mezinárodními pravidly. To je v souladu s výzvou vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), jíž zaštil kampaň vedenou Mezinárodní organizací pro migraci a pěti nevládními organizacemi, aby evropské země učinily větší závazky v oblasti přijímání uprchlíků prostřednictvím udržitelných programů znovuušídlování.
- (11) Při určování prioritních oblastí by se mělo přihlížet k situaci v sousedních zemích a k současným migračním tokům, zejména ve spojení s regionálními programy rozvoje a ochrany na Blízkém východě, v severní Africe a v Africkém rohu.
- (12) Při provádění programu znovuušídlování by se mělo vycházet ze zkušeností a poznatků Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a dalších subjektů, včetně Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu.
- (13) Měla by být přijata opatření, která zamezí druhotnému pohybu znovuušídlených osob ze státu znovuušídlení do jiných členských států a zúčastněných přidružených států.
- (14) Komise plánuje přispět na program v letech 2015 a 2016 uvolněním mimořádné částky ve výši 50 milionů eur v rámci programu Unie pro znovuušídlení stanoveného v článku 17 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 516/2014⁽¹⁾. S cílem optimalizovat využití finančních pobídek Komise v souladu s čl. 17 odst. 4 a 10 nařízení (EU) č. 516/2014 uzpůsobí výši jednorázových částek a priority v oblasti znovuušídlení stanovené v uvedeném programu prostřednictvím aktu v přenesené pravomoci. Přidružené státy, které se rozhodnou pro účast v programu pro znovuušídlení, nemají za své závazky nárok na jednorázové částky podle nařízení (EU) č. 516/2014.

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

EVROPSKÝ PROGRAM PRO ZNOVUUŠÍDLLENÍ

1. Komise doporučuje, aby členské státy zajistily znovuušídlení 20 000 osob, které potřebují mezinárodní ochranu, a to podle podmínek a distribučního klíče stanovených v tomto doporučení.

VYMEZENÍ A ROZSAH PROGRAMU PRO ZNOVUUŠÍDLLENÍ

2. „Znovuušídlením“ se rozumí přesun jednotlivých vysídlených osob, které jednoznačně potřebují mezinárodní ochranu, na žádost vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, ze třetí země do členského státu, po dohodě s tímto státem, za účelem ochrany proti navracení a za účelem přijetí a udělení práva pobytu a veškerých ostatních práv obdobných právům poskytovaným příjemcům mezinárodní ochrany.
3. Evropský program pro znovuušídlení by se měl vztahovat na všechny členské státy.

OBSAH PROGRAMU PRO ZNOVUUŠÍDLLENÍ

4. Program by měl sestávat z jednotného evropského příslibu poskytnutí 20 000 míst pro znovuušídlení osobám, jež mají být znovuušídleny. Doba trvání programu by měla být dva roky ode dne přijetí doporučení.
5. Příslibená místa pro znovuušídlení by měla být rozdělena mezi členské státy podle distribučního klíče v příloze. V případě, že se do programu rozhodnou zapojit přidružené státy, bude distribuční klíč odpovídajícím způsobem změněn.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 516/2014 ze dne 16. dubna 2014, kterým se zřizuje Azylový, migrační a integrační fond, mění rozhodnutí Rady 2008/381/ES a zrušují rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 573/2007/ES a č. 575/2007/ES a rozhodnutí Rady 2007/435/ES (Úř. věst. L 150, 20.5.2014, s. 168).

6. Pro účely znovuušídlení se za prioritní považují tyto oblasti: severní Afrika, Blízký východ a Africký roh, se zaměřením zejména na země, kde jsou prováděny regionální programy rozvoje a ochrany.
7. Členské státy a zúčastněné přidružené státy by měly být i nadále příslušné k přijímání konkrétních rozhodnutí o přijetí, po provedení odpovídajících lékařských a bezpečnostních kontrol, a vysoký komisař OSN pro uprchlíky by měl odpovídat za posuzování kandidátů na znovuušídlení v prioritních oblastech a předkládání návrhů na znovuušídlení členským státům a zúčastněným přidruženým státům.
8. Po přijetí znovuušídlené osoby na území členského státu nebo zúčastněného přidruženého státu by měl příslušný stát provést úřední řízení pro mezinárodní ochranu, včetně sejmutí otisků prstů, a to urychleně a v souladu s platnými právními předpisy, zejména nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013 ⁽¹⁾, směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ⁽²⁾, směrnicí Rady 2005/85/ES ⁽³⁾, směrnicí Rady 2003/9/ES ⁽⁴⁾ a od 20. července 2015 též se směrnicemi Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ⁽⁵⁾ a 2013/33/EU ⁽⁶⁾.
9. Po dokončení tohoto postupu požívá v případě udělení statusu mezinárodní ochrany nebo vnitrostátní ochrany příslušná znovuušídlená osoba v členském státě znovuušídlení práv přiznaných příjemcům mezinárodní ochrany směrnicí 2011/95/EU nebo podobných práv přiznaných vnitrostátními právními předpisy. V tomto kontextu podléhá volný pohyb v rámci Unie stejným podmínkám a omezením, které platí pro jiné státní příslušníky třetích zemí legálně pobývající v členských státech. V případě zúčastněných přidružených států se použijí rovnocenné vnitrostátní právní předpisy.
10. Kandidáti na znovuušídlení by měli být před přijetím na území členských států nebo zúčastněných přidružených států informováni o svých právech a povinnostech podle programu znovuušídlení, jakož i podle příslušných unijních a vnitrostátních právních předpisů týkajících se azylu, a zejména o důsledcích následného pohybu v rámci Unie a/nebo zúčastněných přidružených států a o skutečnosti, že práv spojených se statusem mezinárodní ochrany nebo vnitrostátní ochrany požívají pouze ve státě znovuušídlení.
11. Znovuušídlené osoby, které bez povolení vstoupí na území jiného členského státu nebo zúčastněného přidruženého státu, než je stát znovuušídlení, buď před dokončením úředního řízení v souvislosti s mezinárodní ochranou, nebo po přiznání mezinárodní ochrany, by měly být poslány zpět do státu znovuušídlení, a to podle pravidel stanovených v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ⁽⁷⁾ a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ⁽⁸⁾.
12. Do provádění programu by měl být prakticky zapojen Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, který by měl zejména poskytovat zvláštní podporu členským státům a zúčastněným přidruženým státům, především pak těm, které nemají se znovuušídlováním žádné dřívější zkušenosti. Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu by měl provádění programu sledovat a pravidelně o něm podávat zprávy.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 603/2013 ze dne 26. června 2013 o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států, a pro podávání žádostí orgánů pro vymáhání práva členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva a o změně nařízení (EU) č. 1077/2011, kterým se zřizuje Evropská agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 1.

⁽²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany, Úř. věst. L 337, 20.12.2011, s. 9.

⁽³⁾ Směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, Úř. věst. L 326, 13.12.2005, s. 13.

⁽⁴⁾ Směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, Úř. věst. L 31, 6.2.2003, s. 18.

⁽⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 60.

⁽⁶⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu, Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 96.

⁽⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. L 180, 29.6.2013, s. 31).

⁽⁸⁾ Ustanovení čl. 6 odst. 2 směrnice 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98.

13. Členské státy by měly mít nárok na finanční prostředky úměrné počtu osob znovuušídlených na jejich území odpovídající jednorázovým částkám stanoveným v článku 17 nařízení (EU) č. 516/2014 ve znění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. xxx/2015 ⁽¹⁾.

URČENÍ

14. Toto doporučení je určeno členskými státy.

V Bruselu dne 8. června 2015.

Za Komisi
Dimitris AVRAMOPOULOS
člen Komise

⁽¹⁾ Dosud nebylo předloženo.

PŘÍLOHA

Členský stát	Klíč (%)	Kvóta
Rakousko	2,22	444
Belgie	2,45	490
Bulharsko	1,08	216
Chorvatsko	1,58	315
Kypr	0,34	69
Česká republika	2,63	525
Dánsko	1,73	345
Estonsko	1,63	326
Finsko	1,46	293
Francie	11,87	2 375
Německo	15,43	3 086
Řecko	1,61	323
Maďarsko	1,53	307
Irsko	1,36	272
Itálie	9,94	1 989
Lotyšsko	1,10	220
Litva	1,03	207
Lucembursko	0,74	147
Malta	0,60	121
Nizozemsko	3,66	732
Polsko	4,81	962
Portugalsko	3,52	704
Rumunsko	3,29	657
Slovensko	1,60	319
Slovinsko	1,03	207
Španělsko	7,75	1 549
Švédsko	2,46	491
Spojené království	11,54	2 309

Klíč vychází z těchto kritérií ⁽¹⁾ ⁽²⁾:

- a) počet obyvatel (údaje za rok 2014, váha 40 %). Toto kritérium odráží kapacitu členských států pojmout určitý počet uprchlíků;
 - b) celkový HDP (údaje za rok 2013, váha 40 %). Toto kritérium odráží celkové bohatství země, a je tedy ukazatelem kapacity daného hospodářství přijímat a integrovat uprchlíky;
 - c) průměrný počet spontánních žádostí o azyl a počet znovusídlených uprchlíků na 1 milion obyvatel za období 2010–2014 (váha 10 %). Toto kritérium odráží úsilí členských států v nedávné minulosti;
 - d) míra nezaměstnanosti (údaje za rok 2014, váha 10 %). Toto kritérium odráží kapacitu pro integraci uprchlíků.
-

⁽¹⁾ Výpočty vycházejí ze statistických údajů, které poskytl Eurostat (konzultace ze dne 8. dubna 2015).

⁽²⁾ Výpočty procentuálních podílů byly pro účely této tabulky provedeny na pět desetinných míst a zaokrouhleny nahoru nebo dolů na dvě desetinná místa; kvóty osob byly vypočteny na pět desetinných míst na základě úplných číselných údajů.